

A makrancos hölgy pálfordulásának motivációja roppantul egyszerű: a szerelem. Maszlobojcsikov szokatlanul korán, az előadás első részében, a darab második felvonásában, Kata és Petruchio szócstatájában nyilvánvalóan előjelzi, hogy a két fiatal között szerelem szövődik. Ettől kezdve Petruchio karaktere új színnel gazdagodik: nem elsősorban Kata szerelméért küzd (hiszen azt már elnyerte), hanem a hárpia megzabolázásáért, s a háрпиát megzabolázni is azért kell csupán, hogy ő maga a férfitársak szemében ideális férjnek tűnjön. Trill Zsolt játékában plasztikusan tárul fel a szerelem hatalmától megittasult, kifelé azonban mégiscsak reprezentálni óhajtó karakter, miközben Szűcs Nelli Katája a megtettesült női okosságát mutatja meg: bár átlátja a helyzetet, belemegy a hatalom-mániás férfiak játékába, kezes Katalinná szelídül – aztán ha Petruchióval közös otthonukba beleshetnének, sanszos: mégsem a férfi viselné a nadrágot.

WILLIAM SHAKESPEARE: AHOGY TETSZIK
(Gyulai Várszínház – Kárpátaljai Megyei Drámai Magyar Színház – Csokonai Színház, Debrecen)

Díszlet-jelmez: Alekszandr Belozub. **Rendező:** Vidnyánszky Attila. **Szereplők:** Ivaskovics Viktor, Kacsur András, Szabó Imre, Vass Magdolna, Orosz Ibolya, Szabó Imre, Sótér István, Ferenczi Attila, Rácz József, Béres Ildikó, Domareckaja Júlia, Krémer Sándor, ifj. Vidnyánszky Attila, Tarpai Viktória, Kacsur Andrea, Orosz Melinda, Gál Natália.

WILLIAM SHAKESPEARE: A MAKRANCOS HÖLGY, AVAGY
A HÁRPIA MEGZABOLÁZÁSA (Csokonai Színház, Debrecen)

Fordította: Nádasy Ádám. **Jelmez:** Balla Ildikó. **Dramaturg:** Kozma András. **Díszlet-rendező:** Szergej Maszlobojcsikov. **Szereplők:** Kóti Árpád, Trill Zsolt, Szűcs Nelli, Rácz József, Ivaskovics Viktor, Varga József, Garay Nagy Tamás, Mercs János, Kristán Attila, Bakota Árpád, Jámbor József.

Rádai Andrea

Nem vetkőztet

TASNÁDI ISTVÁN: KUPIDÓ

A ki a *Kupidótól* azt reméli, hogy „tudományos” kíváncsiságát a színházi előadás kulturált körülményei között kielégítve olyan panorámaképet kap a szvingerklubokról, hogy eldöntheti viszonyulását a tabukat ledöntő, (nemcsak) XXI. századi jelenséghez, csalódnai fog az ALKA.T., az Örkény István Színház, a Nézőművészeti Kft. és az Orlai Produkciós Iroda közös produkciójában. A teljes körű, hiteles tájékoztatás persze nem feltétlenül dolguk a szvingerklubokról szóló drámáknak, ám a darab írója és rendezője, Tasnádi István számára – aki nem először keresi a színház helyét a színházon kívül, helyspecifikus előadásokban – a kétségtelenül érdekes és közönségcsalogató helyszín csak apropó egy, a házasság válságáról szóló, csipetnyi társadalomkritikával fűszerezett, könnyed kamaravígjátékhoz.

Az alkotók szerint a szvingelés olyannyira felfedezetlen terület a magyar színházba járó közönség számára, hogy a színlap rö-

tön egy tisztázó, szótári magyarázatnak is beillő definícióval kezdődik: „A szvingelés felnőtt emberek által végzett, közös megegyezéssel alapuló csoportos szex, amelyet a résztvevők életformaszerűen művelnek.” Ebbe a világba, a *Kupidó Intim Bárba* csöppen az álnéven szereplő Cate és Falk. Cate ellaposodott házasságának újjálesztését várja az estétől, míg Falk úgy teljesíti felesége szeszélyes kívánságát, mintha pórázon rángatnák. Van is kedve a „konformizmus szacharinos ízei után a tiltott gyümölcsök érzéki édességét” élvezni, hiszen aznap rúgták ki munkahelyéről, amit Cate még nem is tud. Ráadásul Falk főnökei, Oberon és az Elnök, valamint feleségeik, Merteuil márkinő és Meryll is felbukkannak. Innentől kezdve aztán elszabadul a mindenki mindenkivel, ami, ha jobban meggondoljuk, csak a szándék szemérmes takargatásának hiányában különbözik a jól megírt vígjátékok koreográfiájától.

Az előadás helyszíne több szempontból is problematikus. Nyilván megfordult az alkotók fejében, csak éppen kivitelezhetetlennek bizonyult, hogy igazi szvingerklubban játszódjon az előadás, és talán jobb híján adják elő az Iparművészeti Múzeum dísztermében. De míg Tasnádi előző darabjának és rendezésének, a *Fédra fitness*nek szerves része volt a helyszín, addig a boltíves terem nem sokat tesz hozzá a *Kupidóhoz*. Persze pikáns ötlet a két hely, a kupleráj és a múzeum szellemének ütköztetése (látvány: Szöllősi Géza), de ez a kis izgalom hamar elmúlik, hiszen a *Kupidóra* jegyet váltó közönség immúnis

e szerény mértékű polgárpukkasztásra. Ennyi erővel akár rendes színházban is lehetne játszani az előadást, úgy legalább mindenki jól látna – a múzeum dísztermében ugyanis igen rosszul jár az a néző, aki a hátsó sorokban kénytelen helyet foglalni.

Úgy tűnik, hogy a színlapon olvasható műfajmegjelölés (szatírdjáték) komolyan veendő, hiszen a *Kupidó* általában nem törekszik a tragédia, a sokatmondás vagy a mélyenszántás babérajaira. Szellemes poénok, jól sikerült gegek és kiváló színészek alkalomhoz illő alakítása közepette itt-ott megkapargatódik a felszín.

Ami a társadalmi „mondanivalót” illeti, kiderül, hogy a nagykutyák még a szvingerklubban is dolgoznak: az Elnök, az igazgató pozíciójában levő Oberon és az izigvéri yuppie Leech alsónadrágos katonákként fejüket összedugva beszélnek meg a megfelelő stratégiát, és kérésüket sem hagyják afelől, hogy az intim bárban történ-

közül asszonynyúzó vágya a legfeltűnőbb: kielégületlen, tehát gyötri és alázza feleségét. Leech (Katona László) olyannyira tökéletesre fejlesztette yuppie-ságát, hogy már *azt* is inkább egyedül szereti csinálni: legfeljebb ha egy guminővel osztja meg (v)ágyát. Kokaintól hajtott agya még képes néhány homályos se füle, se farka filozófiai futamra. Kílóg a bandából Falk (Gazdag Tibor), aki – lévén valószínűleg csak középvezető – a nagykutyákhoz képest a kenyérkeresésbe belefáradt kisembernek tűnik, s még Oberon tisztességtelen ajánlatát is fontolgatja egy villanásnál hosszabb ideig.

JOBBRA: Für Anikó (Cate) és Gazdag Tibor (Falk)
LENT: Csákányi Eszter (Merteuil márkinő), Scherer Péter (Elnök), Katona László (Leech), Takács Nóra Diána (Mia), Gazdag Tibor, Budai Zsófia (Meryll) és Mucsi Zoltán (Oberon)

tek egy egész ország sorsát befolyásolják. Önmagában az, hogy az elit *ilyen* helyen hozza döntéseit, társadalomkritikának persze édeskevés, és arról sincs szó, hogy ezek az emberek kivetkőznének önmagukból, vagy rejtett énjük sötét oldalát lepleznék le a szexuális tabuk döntögetése közben. A nagykutyák ugyanúgy viselkednek divatos alsónadrágjukban (jelmez: Izsák Lili), mint öltönyben – vagyis mindössze szórakoztató, de felszínes karakter-, azaz férfitparódiákat kapunk.

Oberon (Mucsi Zoltán) kifejezetten arisztokratikus jelenség, a gálans, nagyvonalú lovagiasságot ellentmondást nem tűrő, érzelemmentesen és fapofával előadott galádságokkal váltogatja. Jelenlétében mindenki neki rendelődik alá. Hozzá képest proletárosabbak az Elnök (Scherer Péter) gesztusai, akinek sovíniszta hajlamai

A nők elsősorban a férjükhöz és ebből adódóan a nőiségükhöz való viszonyukkal jellemezhetők. Miának (Takács Nóra Diána) nincs állandó partnere. Valószínűleg egyedülálló anyja, akin nem látszik a megélhetési kényszer, amikor mosolyogva, türelmesen bevezeti Falkot és Cate-et a szvingerklubok világába. Meryll (Budai Zsófia) bánatos szeme és darabosan engedelmeskedő mozdulatai többet mondanak, mint monológja arról, hogy gyűlöli az életet. Merteuil márkinő (Csákányi Eszter) nőiségének legutolsó virágait a férje által kiszabott módon élvező asszony. Minden pillanatban bizonyít: hogy mennyire szexi, mozgékony, elégedett és művelt, hogy milyen magas a libidója, és hogy mennyire nem bánja azt, amivé lett. Cate (Für Anikó) gyönyörű, okos nő, akit kerek születésnapja nem kes-

KONCZ ZSUSZSA FELVÉTELEI

rítene el annyira, ha nem érezné tartalmatlannak házasságát. Kétségbeesésében radikális eszközöz nyúlt, de a kivitelezés apró részleteit nem tervezte meg, így ijedten, de nyitottan figyel és vár.

Az előadás fel-felveti a hatalom, a kiszolgáltatottság, az öregedés és a házasság problémáit, de aztán egy-egy röpk pillantás után valami új téma vagy geg után néz. Mintha erőszakkal szuszakolták volna a szellemesen előadott párbeszédnek közé a valamelyest mélyebbre ásni akaró jeleneteket, például Cate afrodiziákum kiváltotta vízióját vagy a nők monológjait, melyekben egé-

szén direkt módon értesül a közönség a szereplők boldogtalanságáról. Érdekes lenne megtudni azt is, hogy milyen Cate és Falk kapcsolata, amikor a férjet éppen nem taglózza le karrierjének kudarca.

Az előadásnak egyébként van egy megrendítő pillanata: amikor a megszegényített Falk két másodpercebe sűrítve bosszúját nem rögtön árulja el Cate-nek, hogy a bébiszitterre hagyott gyerekek mindössze az orra vértett. A következő pillanatban visszatérnek a szvingerklubban töltött éjszaka élményeit ideiglenesen feledtető, a házaspárt összetartó hétköznapok: ki viszi a gyereket, hova, hányra. Majd Mia, a Kupidó Intim Bár madámja zár a szvingerklubot ismertető marketingszóveggel: az előadás is visszatér a rendes kerékvágásba.

TASNÁDI ISTVÁN: KUPIDÓ

(ALKAT., az Őrkény István Színház, a Nézőművészeti Kft. és az Orlai Produkciós Iroda közös produkciója, Iparművészeti Múzeum)

Jelmez: Izsák Lili. **Látvány:** Szöllősi Géza. **Mozgás:** Katona Gábor. **Báb-konzultáns:** Tengely Gábor. **Zene:** Keresztes Gábor. **Produkciós vezető:** Gyulay Eszter. **Producer:** Orlai Tibor. **Rendező:** Tasnádi István. **Szereplők:** Für Anikó, Gazdag Tibor, Csákányi Eszter, Mucsi Zoltán, Katona László, Takács Nóra Diána, Scherer Péter, Budai Zsófia.

Kolozsi László

Ciklámen lokál

GIOACCHINO ROSSINI: ORY GRÓFJA

A djakok egy bevásárlólistát, és azt is megzenésítem, mondotta volt állítólag Rossini, nem kevés büszkeséggel utalva arra, mily könnyen alkot nagyszerű dallamokat. Az *Ory grófja* szövegkönyve – a pályája kezdetén álló, később jobbra is képes Eugène Scribe és Charles-Gaspard Delestre-Poirson munkája – nem sokkal hálásabb feladat az anekdotában szereplőnél. A művet, Rossini búcsúját a vígopera műfajától, mégsem sorolhatjuk a színes, de érdektelen munkák közé. Megérdemli, hogy újra felfedezték, még ha ehhez egy olyan *bel ami* sztár kellett is, mint a chileiek üdvöskéje, Juan Diego Flórez. Nem tudható, hogy a pesarói Rossini Fesztivál produkciója indította-e arra a szegedieket, hogy színre vigyék ezt a librettójáért nem magasztalható művet, mindenese-

re még amannál is kevesebb energiát fektettek abba, hogy az operát mint drámát láttassák. A szeged Ory sokkal inkább klubest, mint színház, leginkább dalszínházi revü.

Anger Ferenc csak árt e revünek akkor, ha egy jelenetet mindenképpen megpróbál megrendezni. Ez csak kínos mocorgáshoz (nem valódi közeledésekhez), egymás körüli forgásokhoz (nem a vágy felpörgéséhez) vezet. Ezért aztán e szegedi előadás legfőbb erényeként a pazar díszleteket (tervező: Szendrényi Éva) és jelmezeket (tervező: Zöldy Z. Gergely) dicsérhetjük, és csak utánuk jönnek a némely szerepben brillírozó (azonnal meg kell említeni Keszei Borit) énekesek, a vonóskart remekül összefogó karmester, Pál Tamás (a fúvósok az általam hallott mindkét előadásban melléfogtak), és